

‘Geroepen om te gaan’

Overweging bij Jesaja 6, 1-8 en Lucas 5, 1-11

‘Wee mij!’ ‘Ga weg van mij!’ Twee uitroepen van mannen die God zelf ontmoeten: in een droom, in een teken. Huiveringwekkend is die ervaring, niet te vatten, beangstigend, overdonderend. Wat moet je ermee? Wat is de bedoeling, jouw bestemming?

Jezus trekt rond in Judea, van synagoge naar synagoge. Op een dag spreekt hij een menigte toe bij het meer van Gennesaret. We zien vissers teruggekeerd aan wal, na een nacht vergeefs werken bezig hun netten te spoelen in de hoop dat het komende nacht beter zal gaan, en een man waar de mensen omheen dringen en die letterlijk een podium zoekt om beter zichtbaar en verstaanbaar te zijn.

Simon wordt gevraagd om Jezus aan boord te nemen en een stukje weg te varen. Hij doet het; Jezus heeft immers zijn schoonmoeder al genezen. En als gevolg daarvan is zij Jezus al gaan dienen. Simon gaat na tegensputteren (‘Wie heeft er hier nou verstand van vissen? Wij toch zeker!’) ook akkoord met de tweede opdracht van Jezus: ‘Ga naar diep water’ – dat betekent daar waar dreiging en dood en benauwenis op de loer liggen – ‘Gooi daar je netten opnieuw uit’. En daar vangen ze vis, te veel vis bijna.

In zijn verbijstering maakt Simon afstand tussen Jezus en hemzelf. Simon valt op de knieën voor hem, zegt: ‘Ga weg van mij want ik ben een zondig mens’. Het is wat, als de dagelijkse logica zo radicaal omgekeerd blijkt te kunnen worden. Simon kan Jezus maar nauwelijks onder ogen komen. Dat wat in en door Jezus werkzaam is, is te groot.

Het visioen van Jesaja begint niet zo alledaags. Het speelt zich af in de tempel, op een heilige plaats. En in zijn droom ziet de profeet de ENE, onvatbaar groot en groots, heilig, afgescheiden van het aardse, omringd door serafs, gloeiende hemelwezens en groter dan de tempel die op zijn grondvesten staat te schudden. God is niet te houden.

Ook die ervaring is onverdraaglijk voor een gewoon mens: ‘Wee mij, ik ben niet goed genoeg!’ De kloof tussen mens en God moet overbrugd worden: lippen worden schoongebrand, daarmee is schuld geweken, zijn zonden tenietgedaan. Pas daarna durft Jesaja reageren op de vraag van de MACHTIGE: ‘Wie zal ik sturen, wie kan namens ons gaan?’ En de MACHTIGE in eeuwigheid ziet deze onmachtige tijdelijke mens en geeft hem het vertrouwen om woordvoerder te worden, profeet. En het is niet misselijk wat ie moet gaan doen: het onheil aanzeggen aan zijn eigen mensen, de straf voor hun zelfgekozen Godverlatenheid.

In het evangelieverhaal wordt de kloof tussen mens en goddelijke kracht ook overbrugd. En wederom komt het initiatief daartoe van de andere kant. Jezus zegt tegen Simon Petrus: ‘Wees niet bang’. En dan: ‘Je zult mensen gaan vangen’. Het mensen vangen dat Jezus aan Simon en zijn maten toezegt én opdraagt: dat is ook niet misselijk. Medemensen bevrijden uit onrecht en uitsluiting, medemensen een weg ten leven laten zien, ook in moeilijke omstandigheden, ook in het zicht van ziekte en dood. Medemensen laten zien dat schuld, tekortschieten, fouten maken niet het laatste woord hoeven te hebben; dat ommekeer telkens weer mogelijk is, voor iedereen, ook voor de mensenvisser zelf die net zozeer een gewoon mens is: het is een enorme opdracht. Maar ze hoeven het niet alleen te doen, Jezus is erbij. Hij vaart met hen naar het diepe, hij is erbij als ze voortaan de netten uitgooien. Anders gezegd: ze kunnen het alleen maar uit kracht van hem.

‘Wee mij!’ ‘Ga weg van mij!’ Deze reflex kan opkomen op andere momenten dat we iets verbijsterends, huiveringwekkends meemaken. In het aangezicht van lijden en ellende in allerlei vormen overkomt het me vaak genoeg dat ik dat voel en denk: ‘Ga weg van mij!’ En soms ontloop

ik het dan. Hoezo mensenvisser? Ik kan af en toe mezelf nog niet eens overeind houden. En soms wordt het me teveel, voel ik me alleen maar totaal onmachtig ten overstaan van de pijn van anderen, loop ik er voor weg, kijk ik de andere kant op, wil ik het niet weten. Misschien ben ik niet de enige hier...

En toch... de MACHTIGE zelf, haar zoon Jezus de Gezalfde: zij vragen ons, gebieden ons, smeken ons in hun grootsheid, in het aangezicht van de grootsheid van leven en lijden en vreugde en dood: 'Wil jij namens mij gaan? Wil jij mij laten zien in jouw mensenwereld? Wil jij mijn instrument van bevrijding en gerechtigheid zijn? Wees niet bang. Je kan het, want ik ben erbij!' Blijkbaar is niemand te klein of te bang of te moe om geroepen te worden, telkens weer.

Dat het ons gegeven mag worden dat wij antwoorden en gáán. Amen.

Tot slot

De Zwitserse predikant en dichter Kurt Marti zei nog weer anders wat ik deze morgen probeerde te zeggen. Dit gedicht heet: *Hij komt uitgerekend bij mij terecht?*

Ook vandaag
vraag ik mij opnieuw af
wie Jij was of bent,
wat Jij wilt.

Velen
weten het beter,
enigen
volgen Je na.

Hoe echter kwam Je
ook nog bij mij terecht?
'k Ben toch niet diegene
die Je nodig hebt!

Toch,
toch
raak ik niet los
van Jou.

Laten wij opstaan en samen bidden om de nabijheid van die ENE, zonder wie ons leven geen leven is...

EEUWIGE, zegen en behoed ons
Doe uw aangezicht over ons lichten en wees ons genadig
Verhef uw gelaat over ons en geef ons vrede
Amen.